

SVERIGE. KUNGL. MAJ:T

**Kongl. maj:ts nådige resolution och
förklaring uppå the allmänna beswär, som
thesz trogne undersåtare af riksens allmoge
uti Swerige och Finland, igenom theras
utskickade fullmäktige hafwa wid thenne**

Stockholm
1743

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök*: Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra*: Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Kongl. Maj:ts
Nådige
RESOLUTION
Och

42.
Kgl. förordn.
2. saml.

1743
Förklarung

Uppå the

Allmänna Besvär,
Som Hesh trogne Undersätare af Rikens
Allmoge uti Sverige och Finland, igenom the-
ras utskickade Fullmäktige hafwa wid then-
ne Riks-Dagen i underdånighet ingif-
wa låtit.

Gifwen Stockholm i Nåd-Cammaren then 10. Septe.
1743.

Cum Gratia & Privilegio S:ae R:ae Maj:ts

STOCKHOLM, Tryckt uti Kongl. Tryckeriet
Hög Directeuren PET. MOMMA.

24

Kongl. Maj:ts

Nådige Resolution och Förklaring
uppå the Allmänna Besvär, som The
trogne Underfåtare af Rikens Allmoge
uti Sverige och Finland, igenom the
utskickade Fullmäktige hafwa wid the
ne Riks-Dagen i underdånighet ingif-
wa låtit. Gifwen Stockholm i Nåd-
Sammaren then 10. Septembr. 1743.

§. I.

Kongl. Maj:t hafwer Sig i Nåd-
der föredraga låtit Rikens Menige
Allmoges underdånigst anförde Be-
svärspuncter. Det som Allmogen kla-
gar thedöfwet at the wid förefallan-
de Durchmarcher warda för skugen
skull esomoftast så bittida uphådade, at the antingen
några dagar måste å then utsatte Samleplatsen få-
fångt fördröja, eller ock resa hem tillbaka och åter
strart thepå til Samleplatsen sig begifwa. Alltså;
emedan Kongl. Maj:t finner sådant förorsaka Allmo-
gen både tidspillan och hinder i thes enskylte förrätt-
ningar, samt mycken omkostnad under onyttige fram-
och återresor; Ty wil Kongl. Maj:t frängeligen haf-
wa

wa förbudt, at wid sådane tilfållen infalla eller upbåda någon förr än aftenen förut, tå Tråsen afhämtas och bertskiusas bår, kommandes then CronoBetient, som antingen i otid eller ock flere af Allmogen ån wederbår, upbodar, ej allenast at hålla almogen thesfordre skadeslös, utan ock at plikta Tre mark Silf:mt för hwar håst, thet han sin oskuld ej wisa kan: hwilket åstwen bår försås om andra Besål-hafware, som härutinnan kunna skuld åga.

§. 2.

På thet Allmogen ej må få orsak at beswåra sig öfwer widare drögsål och tidsens utdrågt med Skattebrefs utfårdande å the Hemman, för hwilka Rådpestillingen för flere år tillbaka behörigen blifwit erlagd, låter Kongl. Maj:t ej allenast allswårliga ordres til thes och Rikens Cammar Collegium afgå, at ofördröjeligen företaga och affluta the thestådes ånnu wafgiorde Skatteköps mål, utan ock på thet hådanefter så mycket skyndesammare må tilgå med the inkommande Skatteköps årender, wil Kongl. Maj:t i nåder härmed hafwa förordnat at så snart Wårderings Instrumentet, och quittance på Rådpestillingen, jemte Landshöfdingens betänkande til Cammar Collegium blifwit insåndt, bår målet thestådes genast företagas, och enligt 7. §. af 1723 års Skatteköps Förordning, så skyndesamt afgöras, at högst Tre Månader efter, sedan Documenterne i berörde Collegio blifwit ingifne, Stattebrefwet må warda utfårdat. Skulle för något i sielfwa Saken förekommande

mande hinder eller twifwelsmål skul, Expeditionen ei innom then tiden kunna ske, åligger merberörde Collegio at genast låta Landshöfdingen i orten, om orsaken til Drögsmålet blifwa underrättad, på thet, thet omständigheterne kunde finnas wara af then beskaffenhet, at köparen ei så snart kan göra sig förhoppning om Skatterättighetens erhållande, han så sin insatte köpeskillning utan upphåll må kunna återfå, blifwandes honom lifafult företrädet til Skattköpet förbehållit, tills slut i Saken faller.

§. 3.

Kongl. Maj:t finner skälighet at samtveka til Allmogens underdåniga anhållan, ei allenast at thet i förledit är lefwererade Giärdeskö, för hwilket the allenast fådt 4 öre Kop:mt Vis:p. må efter then tidens Markgång, til fullo blifwa betalt, utan ock, at Allmogen wid the hådanåt förefallande Giärder, må efter Markgångs Taxorne blifwa förnögd, hwarom Kongl. Maj:t thes nådige ordres til Wederbörande låter afgå.

§. 4.

Then författning Kongl. Maj:t under then 3 November 1741 til Ulespånadens befordran för Inrikes Manufacturerne i så måtto funnit nödigt at göras, at hwar och en Sofn uti the Län hwar est Ule-Manufacturer, äro inrättade, borde i proportion af thes storlek, år sigen stadia 1, 2 å 3 Qwinfolck at insändas til närmaste Stad, thet Fabriquer äro, thestades at öfwa sig Et års tid i spånad, och sedan wid återkomsten til Sofnen underwisa

upprättad är, som med Kongeligt Bref är stadfästad, en gång om året til underdånig efterlesnad, publiceras, wil Kongl. Maj:t härmed hafwa lemnat thes Nådige bifall och samtycke, Kommandes Publicationen Wallborgmåstiden i Söknestugorne at ske.

§. 7.

Som Almogen theröfwer sig i underdånighet besvärar, at hwad Kongl. Maj:ts uti Resolutionen på Almogens allmänne underdåniga besvär wid 1739 års Riksdag, och then 45 §. angående Dwarntulltåktens reglerande i hwarje Landsort, i nåder behagat anbefalla, ännu å the fleste orter ej skal wara efterkommit; Så är Kongl. Maj:ts allwarlige befaling, thet wederbörande ofördröjeligen och genast efter thenne Riksdagens slut wärkställa hrad i så måtto med Tulltåktens reglerande så för Städerne som Landet ännu återstår, på thet ej någon widare må hafwa orsak at klaga sig blifwa betungad med högre Dwarntulls erläggande än billigheten medger.

§. 8.

Almogen bör icke wara betagit, at enligit förr utfärdade Förordningar och Resolutioner sälja sina til Städerne inkommande tunne- och pundewaror, så i minut, som Summewis, til hwem the häst wilja: och åligger förthenskul Landsshöfdingarne och Magistraterne, at hafwa noga insende, thet Almogen samma skialiga frihet ej warder betagen.

§. 9.

§. 9.

Widkommande then til Dagswårken indelte Crono- och Cronoskatte-Allmogens andragne underdånige beswår theröfwer, thet dagswårks gibrandet förnämligast blifwer them pålagt wid infallande Skatter och Skördetid: Så emedan Kongl. Maj:t uti 41. §. af Resolutionen på Allmogens allmänna beswår wid 1739 års Riksdag i Näder förklarar, thet Allmogen i ingen måtto må betungas och beswåras öfwer thet, som Reglementet af år 1684 then 5 Januarii samt förklaringen theröfwer af then 7. April 1685 förmår och innehåller; Ty wil ock Kongl. Maj:t allwårkligen hafwa anbefalt wederbörande at handhafwa Allmogen therwid: Ock på thet al möjlig jämlikhet Allmogen emellan, wid Dagswårksgibrandet må kunna i aft tagas; är Kongl. Maj:ts nådige wisja, at the Kongsgårdar, Ruskäll eller Rån-te-tagare, som ei behöfwa alla innom the 2ne milen them anslagne Dagswårken in natura, måge således jämfå these Dagswårks Bønder emellan, at the til skiftes och i proportion, få lösa sina Dagswårken, och ei, som hittills berättes wara skiedt, wisa ständigt belastas med Dagswårksgibrandet in natura och åter andra alt jämt betala med penningar.

§. 10.

Swad angår Allmogens underdåniga ansöknung at enår någon Ryttare, Dragon och Soldat så länge tient, at han för ålder skul erhåller affled, then samma ei mindre än the, hwilka under Krigstiensten för-

förlammade blifwit, må ofelbart få åtniuta thet
efter wanligheten wid Wadstena Krigsmanshus be-
städdde underhåll; så förmodar Kongl. Maj:t i Nå-
der, at när Förordningen af then 24 Januarii 1735
til alla delar blifwer efterfölgd, hwilken genom wis-
ka reglor utsätter thetas beskaffenhet och tillstånd, som
så långt Inkomsterne förslå, böra med underhåll
förses, Almogen tå i then delen warder tillfreds-
stald; til hwilken ända Kongl. Maj:t wil i Nåder
hafwa thes och Hissens KrigsCollegium anbefalt,
at öfwer samma Förordnings efterlefwande hålla en
noga och allvarsam hand.

§. 11.

På thet Almogen må å landet så mycket be-
qwämligare kunna hafwa tilgång til the utfärdade
Kongl. Förordningar samt Resolutioner, och af them
wid hwariehanda förefallande tilfällen erhålla nödig
underrättelse, är Kongl. Maj:ts Nådige wilje, thet
the Exemplarer, som hwar och en Kyrkia thetas til-
sändas, registreras, sammanbindas och til Almo-
gens nytta i Kyrkan förwaras, börandes icke the-
sto mindre the Förordningar, som årligen å Prædi-
katorne komma at förkunnas, å the utsatte Sön-
och Högstidsdagar ofelbart blifwa Publicerade, hwar-
öfwer Consistorium åligger at hålla hand.

§. 12.

Sedan By-Ordningar äre på åtskilliga orter
dels redan inrättade, dels widare på flere ställen
kom-

Komma at inrättas, och Pagen thesuton i almänhet
utfätter plikt för ohägnad; Så finner Kongl. Maj:t
the så kallade Brofogdar nu mera vara mindre nö-
dige, och wil förthenskul på Allmogens underdåniga
ansöfning härmed hafwa them affskaffade, hörandes
i Byelagen the så kallade Aldermån för uppsikten öf-
wer hägnaden vara ansvarige.

§. 13.

Kongl. Maj:t wil i Nåder hafwa samtykt til
Allmogens gjorde underdånige ansöfning, at enär nå-
gon Skattebonde igenom hwarichanda tillfötte olyckor
eller eljest kommit at åsanka sig Tre års obetald Rän-
ta, och Hemmanet förläskteligen med en annan Åbo
bör besättias; then då af Släkten, som efter Lag å-
ger rättighet til börd, må åfwen i thetta fall, sedan
han the återstående tre årens Råntor utbetalt, Hem-
manet under Skattemannar-rätt, fram för någon an-
nan få tiltråda; enär han inom laga tid bewa-
lar sin rätt.

§. 14.

Emedan mycken oreda och olägenhet theigenom
skal förorsakas, at en del Almoge på thes Inågor
hafwer årsskiften, hwaraf hånder, at then wälme-
nande och flitige Åboen gemenligen kommer at lida,
och Ågorne är ifrån år förswogas; Förthenskul och
på thet then flitige må niuta sin idkesamhet til gods,
wil Kongl. Maj:t i Nåder hafwa tillåtit, at then som

en faststående delning begär, må niuta then samma til godo, på sådant sätt, som Förordningen af then 30 Augusti 1731 angående Öskipt Sälads eller Utmarkers upptagande, samt Skog och Marks delning Åboer och Byar emellan, stadgar och innehåller.

§. 15.

Så wida 39. §. af Kongl. Maj:ts utfärdade Nådige Resolution på Allmogens Allmänna besvär af år 1731 omständeligen innehåller, ei allenast huru wederbörande Directeurer och Cassa Föreståndare böra giöra riktig redo och räkning, ei mindre för reserve än Upbrotts Cassorne, utan ock på hwad sätt the til et slikt redogörande böra tihållas, hafwa Ruckhållarne icke haft af nöden at hos Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt besvär theröfwer, thet the ei erhållit beskied huru thesas i ReserveCassorne inskwererade medel blifwit disponerade, emedan thet på them sielfwa ankommit at genom Landshöfdingarnes handräckning förmå Cassa-Directeurerne och Föreståndarne til thesas Skyldighets fulgörande. Smedlertid och på thet these sidstnämde med så mycket större eftertryck hädanefter måge kunna tihållas, at för förvaltningen af medlen giöra behörig redo och räkning, wil Kongl. Maj:t härmed hafwa förordnat, at på samma sätt, som wid Cronones Räkenskaper förhålles, ansenligt wite må them föreläggas, hwarwid Landshöfdingarne åligger at räcka Ruckhållarne handen, så at Räkningarne wid förelagd termin efter omständigheterna måge wara inskwererade.

§. 16.

§. 16.

För Saltpetters förande ifrån the ställen, hvar rest fokningen skier, til Samlingsplatzarne, kan Allmogén i Riket, som alltid varit förbunden at på egen bekostnad til sådane Sammelsplatzar framskaffa then tillwärfade Saltpetern, ei någon betalning emot wanligheten bestås. Men för Saltpetters förslen ifrån Samlingsplatzerne i Häraderne til Krutbruket har Allmogén af Cronan at undfå i betalning otta öre Silf:mt Milen för hwarje häst.

§. 17.

Rongl. Maj:t finner så mycket mera skäligt, at enär Saltpettersiudning skier på Frälse-ågor, then ther- til erfordrade Weden äfwen måtte tagas på Frälse- mans ågor, som 1723 års Saltpettersiuderie För- ordnings 6. §. utan åtskilnad förmåler, at på Gård- sens ågor, ther iudningen skier, wedbrand af wind- fällen och sådan ofruktbar sur skog, som af Landt- boen self nyttias, för fokningen bör tillslappas.

§. 18.

Öfwer 1719 års utfärdade Tåg-ordning, wil Rongl. Maj:t hwad then therutinnan omförmålte Träf- sens Skiufande widkommer, sålunda hafwa kennat thes Nådiga Förklaring, at 5 Tåttslag eller 30 Man Gemena af Fotfolket böra wara om Et par hästar, i stället för 6 Tåttslag eller 36 gemene, och at the gemene Båtsmän måge äfwen som Coopvaerdie Båtsmän

och Volontairer wara 12 Man om Et par hästar; i stället at 16 Man gemena Bågman härtills varit deltagande om Et par hästar til theras Tråkes framskaffande: åliggandes wederbörande at hafwa noggrannseende therpå, thet Allmogen ej öfwer Förordningarne betungas.

§. 19.

Wid infallande Miswärt-år, wil Kongl. Maj:st i nåder hafwa tillåtit, at enär Spannemål finnes uti Crono Magasinerne i behåll och Cronan then ej så hastigt behöfwer, then Crono-Allmoge, som omtränger Spannemåls lån, må antingen efter then wid Winter-Tingen af TingsRätterne, eller af Kyrkoherden i Sofnen befundne och bewitnade nödtorsten, jente säkerheten hos Läntagaren, få utur the närmast belagne Magasiner låna Spannemål, i synnerhet til utsäde; Dock med thet wilkor, at som återbetalningen i Spannemål, allenast tunna för tunna, utan någon förhöjning eller tillökning på målet kommer at ske, then samma tå strax efter Sädessbergningen, eller aldrast innan ThomasMåsdagen, uti ren och qwarntorr Säd återställs.

§. 20.

Ut å en och annan ort i Riket wid Jordransakingar skal håndt, thet Torp och andra Lågenheter, hwilka genom Skattebondens flit och idoghet blifwit uptagne och förbättrade, äro wordne med räntan til Cronan indragne och från Skattehemmanen

manen skilde; äfwen, at wid sike Jord-ransafning
gar skal blifwit resolverat til Landtmätare-Syn öf-
wer the Torp och lägenheter, som Skattemannen på
sina enskylte ågor upodlat, sådant finner Kongl. Maj:t
wara emot sielfwa billigheten stridande; och wil förthen-
skul härmed i Näder hafwa förklarar, thet Skatte
Almogen bör utan särskilt och ny ränta blifwa bibe-
hållen wid alla the ågor och tilågor, som til the-
ras Skattehemman af ålder lydt och legat, thet
ware sig redan bygde Torp och upodlade Lägen-
heter, eller sådane, som hädanefter genom slit och
arbete på Hemmanens enskylte ågor upodlas.

§. 21.

Kongl. Maj:t har intet utan et ömsint med-
lidande kunnat åhöra then hårda medfart, som
thes trogna Undersätare i Finland, under senaste
Campagnen, af fienden måst utstå. Det som Kongl.
Maj:t therhos med misandie förnummit, huruledes
åtskillige hårdheter äfwen af thes egen Milice emot
Almogen therstädes skola wara föröfwade; Så
wil Kongl. Maj:t ei allenast foga then Nådige
änstalt, at om sika begångne medfarter behörig ran-
sakning skal ske, utan ock förordna at noga blifwer
undersökt, hwad Undersätarne i Finland och
Österbotten, så igenom thet fiendeliga härjandet,
som eliest igenom miswärt och boskapsförtnin-
gar til sin eaendom lidit, så Kongl. Maj:t i pro-
portion af hwars och ens tagne skada, i Näder wil
B 3 hugna

hugna them med nådige frihets är, Skatträttlig-
heter eller andra til Landets upkomst och förbättring
kändande förmoner.

§. 22.

At the af Finska Almogen och theas barn,
som på flykten hit til Sverige undankommit, måge
på samma sätt, som under förra ofredstiden sedt,
ifrån Wärfning och Utskrifning wara frikallade, thes
om låter Kongl. Maj:t thes Nådige ordres til we-
derbörande afgå.

§. 23.

Widkommande Finska Almogens underdåniga
ansökning, at Borgerskapet the å orten må förbiu-
das at bruka the ifrån Landet antagne tiensledrån-
gar til Sidresor på theas Fartyg; emedan slika
Drängar skola theas så tilfällen at sättia sig ned på
andra orter, och landet således på friskt och ungt
folck blifwa blättat; Så emedan Kongl. Maj:t å
ena sidan finner thet wara landet til mycken nytto
at wid hwarjehanda förefallande tilfällen hafwa sid-
farit Manskap, men å andra sidan åfwen angelägit
är, at these Sidfarande, ei måtte til landets af-
saknad nedsättia sig annorstädes; Förthenkul har
Kongl. Maj:t sålunda i Nåder häröf welat stadga
thet må wäl Borgerskapet i Finland och Östbottn
icke wara betagit at betiena sig af theas ifrån lan-
det antagne tiensledrängar, til Sidresor; men at lik-
wäl hwar och en, som them thertil brukar, bör så-
dant

dant in för Magistraten angifwa, och för theras återkomst wara borgen och Löfvesman.

§. 24.

The friheter och förmåner, hvilka Kongl. Maj:t uti thes utfärdade Nådige Kungörelse af then 20 November 1741 i Nåder welat tillägga them, som uptaga ödesjord i Wästerbotten, wil Kongl. Maj:t i lika måtto nådigst hafwa them förundt, som sådan ödesjord på andra ställen i Riket uptaga och upodla.

§. 25.

Uti 35 §. af Resolution på Allmogens Almånna underdånige Besvär wid 1741 års Riksdag, har wäl Kongl. Maj:t för the så anförde skäl skul godtunnit at resolvera, thet borde Soldate-Hustrurne i Helsinge- och Gestrifeland njuta thet så kallade Hemkallet til godo, enär theras män woro i Fält och på Tåg; Men emedan Kongl. Maj:t wid nu innewarande Riksdag förnummit, at then Roterade Allmogen i ofwännämnde orter, ehuru willjog then ock eljest wara kunde, icke mäktar i ofredstider och då Soldaterne äro på Tåg, samma hemkall emot wanligheten at afstå; Ty finner Kongl. Maj:t skäligt en sådan jemkning härutinnan at göra, thet the Soldatehustrur, som ei äga Torp, måge under theras Mäns wilstande i fält eller på Tåg, allenast hälften af hemkallet åtnjuta.

At en del Borgare eller theas i Bergslagerne brukade Betiente, skola slå under sig then Spannemål, som Bønder och andra föra up åt Bergslagen til Salu, hwarmed handel sedan drifwes och Spannemålen föliakteligen segras, sådant finner Kongl. Maj:t vara stridande emot Lag och Förordningar, i synnerhet emot Kongl. Brevven af then 18. December 1695 och 14. Januarii 1696, hwilka förthen- skul Kongl. Maj:t härmed i så måtto wil hafwa förnyade, at ther någon Borgare eller thes uskickade betrådes i Bergslagen drifwa någon sådan Spannemåls- handel, eller af någon til Bergslagen sig årnande Landtman, under wägen upköpa Spannemål, then samma Skal til Tio D:lr Silf:mts böter wara för- fallen, och thes utan hafwa förwärfat sin Spanne- mål, hälften til angifwaren och hälften til Sotnens Sattige.

Allmogens underdånige ansöfning och förslag at til erhållande af tillräckeligt skiljemynt, samt fohr- lönens besparande af Kopparplåtars fringsändande til Sandsorterne, Adelfors Kopparwärf, en fri inynt- ning af plåtar och skiljemynt måtte förunnas, läser nu mera ei wara nödig, sedan Kongl. Maj:t uppå Rikens Ständers Secrete Utskatts gjorde underdåni- ga förestälning, wid thenne Riksdag, tagit nödige Mått och utwägar til then öfwerflagade brustens före- kommande, medelst skiljemynths nedfändande in nata-
ra

ra til Candsorterne, som ock med mindre Transport
Sedlars inrättande.

28.

Beträffande Almogens i Kopparbergs Län gjor-
de underdånige ansöfning, at nu som i förra tider
skedd, blifwa i proportion af Hushållen taxerade
till 1, 2, 3, 4, 5. högst 6. öre silfvermynt i Lag-
mans penningars erläggande; så har Kongl. Maj:t
uppå Rikens Ständers underdåniga tillstyrkande
wid sidsledne Riksdag, redan under then 20. No-
vemb. 1741. i nåder anbefalt thes och Rikens Cam-
mar-Collegium, at sålunda föranstalta, i anseende
till skilnaden uti thenne afgifts utgörande der i Lä-
net, at efter Candshöfdingens i orten wid handen
gifne förslag, med Almogen måtte blifwa tingat om
en wis årlig summa af hwarie Socken: Willandes
Kongl. Maj:t än ytterligare låta thes nådiga skrif-
welse härrom till berörde Collegium afgå jämte be-
fallning at förfoga then anstalt, thet å ena sidan blif-
wer en proportionerad och drågelig jämlighet efter
gamla wanligheten Almogen emellan uti berörde af-
gifts erläggande, och å andra sidan, at thenne
ränta utan affortning afgår och blifwer tillräckelig till
Domarnes afönande uti orten.

29.

I anseende thertil at then 40de Spannemålen
i Elfsborgslän, som Wadstena Krigsmanshus an-
slagen är, ej behöfwer in natura upbåras, utan
genom

genom Auction til then måstbiudande försäljas, och Sadeswårten ther i Sånnet åfwen i the ymnige åren finnes wara så ringa at Almogen therstädes nästan öfwer alt måste köpa Spannemål ifrån andra orter; Finner Kongl. Maj:t skäligt at samtycka til Almogens i merbemålte Sån gjorde underdånige ansöfning, at antingen efter ståndigt utsatt pris i ond och god tid, eller efter årlig Markgångs Taxa samma Spannemål få insösa; Dock så, at om Kronan eller Krigsmanshuset någon gång i brist af annan tilgång skulle hafwa thenna Spannemålen nödig, then samma tå Kronan eller Krigsmanshuset in natura förbehålles.

30.

I anledning af then wid Norriska grängen boende almogens underdånige ansöfning om nådigt tillstånd at ifrån the närmaste Städerne i Norrie få hämta nödigt Communion Win, emedan the inrikes Städer så sierran skola wara aflågs, at Almogen icke utan största kostnad och olågenhet skal ifrån them thet samma kunnat anskaffa, låter Kongl. Maj:t thes Nådige ordres til wederbörande Landshöfdingar och Consistorier afgå, at gifra sig underrättade, samt til Kongl. Maj:t med underdånige berättelser inkomma, hwilka af the wid Norriska Grängen liggande Söknar äro närmare til the Norriska än inrikes Städerne belågne, samt huru stort quantum hwar och en sådan Församling årligen kan behöfwa, tå Kongl. Maj:t, sedan åfwen the närmaste Städer blifwit hörde

hörde therom i nåder efter omständigheterna wil förordna.

31.

Then frihet Kongl. Maj:t uti 60. S. af Resolutionen på Allmogens allmänne underdånige Besvär wid 1739 Års Riksdag i nåder förundt så wäl then långt ifrån Landshöfdinge sätet boende, som Seglations frihet ägande Allmogen, at så anställas theras angelågne resor efter behörigt uttagit Resepass af närmaste Cronobetiente, utan at wid sådane tilfällen wara förbundne hos Landshöfdingen i orten sina Resepass at utföka, wil Kongl. Maj:t i lika måtto hafwa bewilliat Allmogen i Sämtland, Wästerbotten, Kopparbergslän, Wästerbotn, samt Skåne och Halland, tå the för theras handel och näring hafwa nödigt at resa til Norrie och Danne-mark. Dock på thet Tienstehion och annat löst Folk här af ei må fatta någon anledning, at olagligen afwika ur Riket, åligger Cronobetienten, wid tienstens förlust at utan uppehåll Landshöfdingen berättas, hwilka han således förpassat, samt i hwad ärende och til hwilken ort: Börandes then förpassade straxt efter återkomsten, wid 20 D. R. Siskimts wite, angifwa sig hos Cronobetienten såsom ock til lika böter wara förfallen för hwart Tienstehion och lös Person, som på resan warit honom följaktig, men ej til orten återkommit. För öfrigit och på thet en sådan förpassad, hwarken på flere ställen må komma at anteknas til Crono-utskylldernes ersläggande, ej hel-

ker undgå at någorlādes them utbetala, åligger Cronobetienterne, at i the Bas, som efter then åberopade 60 §. ifrån then ena inrikes orten til then andra utfārdas, åfwen utfättig orten, hwarest then Baså-gande antingen redan år, eller ock kommer at i Mantals längd upföras.

§. 32.

Kongl. Maj:t förnimmer med misnöje, huru Allmogen i Skåne samt Halland och Bohus Län ånnu har orsak at beswåra sig theröfwer, at the på en och annan ort icke til godo niuta then förmån, hwarmed Kongl. Maj:t them i Resolutionerna öfwer thesas underdånige andragne beswår wid 1723 och 1734 års Riksdagar benådat, at sielfwe årligen få behålla och efter Markgångs Taxan insösa öfwerškotts Kyrko-tionden, oaktat Kongl. Maj:t i samma Resolutioner wid ansenligt wite förbuder Landshöfdingarne och Cronobetienterne blanda sig uti Dispositionen af samma Kyrko-tionde. Och är theföre härmed Kongl. Maj:ts åfswarlige wilje at Allmogen på intet sätt härutinnan må skie något intrång, utan at the til följie af öfswännämde Resolutioner, alla år måge efter then i hwarie ort wanliga Markgångs Taxan, sielfwe få lösa och behålla thesas öfwerškotts Kyrko-tionde; så wida Kongl. Maj:t icke finner nödigt at låta then til Magasinerne uphandlas, hwarwid dock alltid åftas at til Kyrkornes nödigste utgifter hör lemnas ordrdt så mycket, som wederbörande Pastores och Församlingarnes Åldsta prästwa nödigt: Swariemte Kongl. Maj:t ock wil i nåder hafwa Allmogen försäkrad at åfwenwål i frigs-tider

tider intet vilja gripa till thenna theras Kyrkans ti-
onde, förr än all Stockholms- och Malmö-Barnhus
samt Öfverståatts Cronotionden, som eljest årligen
plågar försållas, är i Magasinerne indrefwen, wa-
randes och Kongl. Maj:ts Nådige wilje, at när om-
seder i högsträngande nöden, thenne Kyrkotionde må-
ste tillgripas, Kongl. Maj:ts eget Nådiga Båbud
och Förordnande här om så först jemte Landshöfdin-
ge ämbetets publication öfwer allt å Predikstolarne
Fungidres, at Allmogen således må sielf blifwa un-
derrättad om hwad som föransätit Kongl. Maj:t til
at således föranskatta, och med hwad wilkor theras
Kyrkotionde i Magasinerne indrifwes.

S. 33.

Hwad widkommer Skånska Allmogens therdö-
wer andragne underdåniga beswär, at them en wis-
tid om året skal föreläggas til Kyrko-granskningars
inleswererande i KyrkoContoiret; jemväl och, at then
skåliga frihet skal wara them betagen, at så om-
sättet til Kyrko-reparationerne, som och om arbetares
antagande sielfwa disponera; Så wil Kongl. Maj:t
hwad thet förra angår, sålunda i Nåder hafwa re-
solwerat, at så snart en ansenlig bristfällighet på nå-
gon Kyrka och thes tillhörigheter sig yppar, må then
Granskning, som therdöfwer uprättes, genast och u-
tan anseende på hwad tid om året thet hållet wara
kan, inleswereras, så Landshöfdingen åligger, at
utan drögsmaat thes Approbations Resolution efter
bestaffenheten meddela, Dock måge the mindre Repa-
ratio-

rationer, som ej stiga öfwer 200 Daler Silf:mt, af Kyrkoherdarne med Kyrko-wårdarnes och Socknens äldstas samråd, utan föregången Granskning och utsoft Approbations - Resolution, företagas och wärkställas. Swad thet senare beträffar; Så sinner Kongl. Maj:t liksåledes skäligt wara, thet Församlingarne ej föreskrifwas må, hwarmed the sina Kyrko-Tak skola betäckas, såsom med Bly, Jernplåtar, Tegel eller Spån: Ej heller hwilka Handwärfkare the wid Reparationerne böra bruka, utan lemnas allt thetta til Kyrkoherdens öfwerläggande med Socknens äldsta, eller, om så nödigt pröfwes, med alla Socknemännena, och hafwa the sedan frihet, at selskwe förse sig både med Materialier til Takens eller andra Kyrkans Delars reparation, som ock at antaga sådana til Kyrko-arbetare, hwilka the selskwa skänna, samt för arbetet kunna skaffa Församlingen nödaktig borgen, the ware sig innom eller utom Länet boende.

§. 34.

Som Allmogen i Skåne underdånigst beswärar sig theröfwer, at Kronotionden thestådes, som delsk til Stockholms och Malmö Barnhus, delsk til wisas Staters aflöning är anordnad, delsk ock under namn af Öfwerstotts Cronotionde betalas, antingen med penningar, eller lefwereras in natura i Magasinet, skal af Crono-Befalningsmannen i orten alla år efter eget behag repareras; Så wil Kongl. Maj:t härmed hafwa anbefalt Landshöfdingarne i bägge Länen, at nu i innerwarande år, i proportion af Hemmantalens

vens myckenhet i Söknarne, och then tjerstädes Kru-
Felige Tionde-sättningen, låta uti wederbörandes när-
waro, en stadigwarande fördelning inrättas, på hu-
ru mycket hwar Sökn, så til Barnhusen som til
Staternes aflöningar och i Öfverskotts Cronotionde
åriligen bör utgöra, och thet efter then inrättning,
som med then til Academiae Staten i Lund anslagne
delen af Kyrktionden redan giord är.

§. 35.

För them af Allmogen i Christianstads Pän, som
äro anslagne at framföra Bok-och Allewed til Torse-
bro Krubruk, wil Kongl. Maj:t i anseende til the
andragne bewekande omständigheter, sålunda hafwa
proportionerat betalningen, at Suggare-och Ridrare
Lönen i synnerhet uti Fredstider, så Kruksförälgnin-
gen kan drifwas med större affättning, må blifwa
tillöft, efter som wägen är längre eller kortare, och
thet i så måtto, at the som äro långt aflägsne til
5 à 6 mil undfå $\frac{1}{2}$ dels tillökning, som giör i stället
at the härtills bekommit 1 Daler 16 öre S:mt för en
famn Bokwed, 2 Daler S:mt, och för Alleweden
i stället för 2 Daler 16 öre S:mt, 3 Daler 10 $\frac{1}{2}$ öre.
The som bo til 3 à 4 mil, $\frac{1}{2}$ dels tillökning, som giör
i stället för 1 Daler 16 öre S:mt för Bokweden 1
Daler 28 öre, och för Alleweden i stället för 2 Daler
16 öre S:mt, 3 Daler 4 öre. The som äro boende
2 mil, $\frac{1}{2}$ dels tillökning, som giör i stället för 1 Da-
ler 16 öre för Bokweden, 1 Daler 24 öre, och i stället
för 2 Daler 16 öre för Alleweden, 2 Daler 29 $\frac{1}{2}$ öre
S:mt; Men the som bo en mil, $\frac{1}{2}$ dels tillökning på
fam-

fammen, som gior i stället för 1. Daler 16 för Bokveden
1 Daler 22. öre och för aleveden i stället för 2. Daler
16. öre/ 2. Daler 26 öre S:mt.

§. 36.

På thet the uti Skåne, Halland, Blekingen
och Bohus Län belagne Församlingar, hwarest Kyr-
kornes Räkenskaper hittills endast skola stådt under
Kyrko Inspectorens och Kyrkoherdens förvaltning och
insende, måge hädanefter behörigen kunna blifwa
underrättade om Kyrko-Räkenskaperne, wil Kongl.
Maj:t i Nåder hafwa tillåtit, at någon af Försam-
lingens äldste eller then Församlingen har bästa för-
troende til, må, jemte thet honom anförtrors en af
the 3ne nycklarne til Kyrkiokistan, äfwen wid then
ärliga Kyrko Räkningens författande, wara tillstä-
des, hörandes Kyrko-Inspectoren wara förbunden,
at ärligen låta för Församlingen upläsa Kyrkans
Debet och Credit, så ock wisa, huru med the förra
årens Kyrko-medel och Hemmansstädiör, med mera
är beskaffat, ta i then händelsen någon olaga dispositio-
 skulle finnas wara giord, Församlingen må sådant
hos Landshöfdingen i orten til rättande kunna an-
draga.

37.

Enär någon Åbo på et Skogsbst Hemman tarf-
war utwisning, antingen til Byggnings Timmer eller
wedbrand, och ingen annan tilgång är, än at lemna
honom utstämpling på et annat Hemmans Skogs-
lott, finner Kongl. Maj:t ställgit wara, at then Kro-
noBonde

noBonde, på hwilkens Åboende Hemman sådant Tim-
mer eller Wedbrand utshyes, må enligt Resolutio-
nen på Ridderskapets och Adelsens underdånige Be-
svår af then 25 October 1686, efter öfwerenskom-
melse undså thes förre betalning, utan at Cronan af
samma betalning något tillerkännas må.

§. 39.

Ulmogens i Halland andragne underdånige Be-
svår öfwer then thestades warande dryga Hemmans-
stadian, wil Kongl. Maj:t i nåder hafwa remitterat
til Landshöfdingen i orten, hwilken, i följie af Kongl.
Cammarchollegii under then 15 Julii 1703 till då wa-
rande GeneralMajoren och Landshöfdingen Dellings-
hausen öflätne skrifwelse, har at tilse, thet Stadian
må blifwa lämpad efter Hemmanets beskaffenhet och
godhet, så at hwarken Cronan eller Ulmogen må i
thy mål ske förnär.

§. 39.

Uti the sednare utfärdade Kongl. Resolutioner
och Förordningar, hwarigenom then med sin Cro-
no-och Kyrko-Tionde Spannemål til Academiae Sta-
tens i Lund anslagne Skänste Ulmogen, blifwit för-
bunden, at föra samma Spannemål till hwad ort
innom Lagsagan, som wederbörande hällt utsätta,
kan wil Kongl. Maj:t någon ändring ej tillåta hwar-
ken med tillstånd af Spannemålets läjwererande i
Staden Lund, eller thes lösande med penningar ef-
ter något träffat medium, med mindre Indelnings-
hafwarne selswe begifwa sig thertil; Dock som Kongl.
Maj:t

Maj:t nogfamt finner, hvad swårighet ofwännäm-
de Almoge är underkastad, förmedelt thet the å or-
ten näst är ståndigt warande Meensöre och diupa wä-
gelag wid Ufföringstiden, samt then theraf sig up-
pande anledning til Priset's stegring, så Almogen
nödgas söka samma Spannemål sielf at mildsa; Så
wil Kongl. Maj:t härmed i nåder hafwa anbefalt
Landshöfdingarne i Malmöhus och Christiansstads
Länar, at utnämna wisse Deputerade af Stånden, til
at härutinnan med thet aldrastörsta sälunda söka jäm-
fa emellan wederbörande wid Academien, samt Al-
mogen thet nedre, at the å bägge sidor sinna sig be-
lätne, hworefter then öfrverenskomuelse, som them
emellan träffas kan, til Kongl. Maj:ts nådige Ap-
probation och Stadfästelse innan nästa Riksdag ofet-
bart bör infändas: dragandes Kongl. Maj:t til we-
derhörande Indelningsschifwäre thet nådige förtroende
at the inmedlertid med Cronones Almoge sälunda
härutinnan försara at then öfwer något obilligt twång
ej widare får orsak sig at beswära.

§. 40.

Kongl. Maj:t wil härmed i nåder hafwa stadfäs-
tat then för Almogen i Sämmland År 1719 utfärda-
de Resolution, thet the uti theras tillständige Han-
delsträtt icke möge hindras och fördämpas, emär the
med Sotnepråstens eller Cronobettientens bewis inty-
ga, hwem af Almogen är ägare af then afwel och
waror, som til någon annan ort affändes: höran-
des således bemålte Almoge icke wara betogit; at
på

på hwad ort och med hwem af sine Landsmän hatt
hållt wil, så afficka sin afwel af Fogel och wildt;
Dock at intet undersef härigenom sfer, eller at All-
mogen med förbudna waror resa öfwer grängen.

§. 41.

Allmogen i Sämtland hemställer underdånigst hu-
ru wida the tid efter annan utfärdade Kongl. Regle-
menter, Bref och Resolutioner, i synnerhet af then
5 Januarii 1689, §. 9. then 6. November 1695, then
4 Junii 1719 §. 14. och then 16. October 1723 §. 7.
som angå Ruskhållarnes af- och tillsättiande, samt an-
dra ombyten, böra emot wanligheten lämpas til thet
af Dragonehåll bestående Sämtlands Regemente, i
så måtto, at inga Sagfarter måge för Köpare bewil-
jas på Skatte-Ruskhåll, eller någon arfwinge för A-
bo inskrifwas, innan Landshöfdingens och Regements
Chefens bifall thertil wises, och om icke dermed må
förhållas på sätt som wid förändringar med Kuel-
tehållen i Riket sfer.

Kongl. Maj:t har thetta hos Sig i öfwerwå-
gande komma låtit, wiliandes i anseende til thetta
Dragonehålls särskilde beskaffenhet, sålunda i nåder
hafwa förordnat, at Sagfarterne å the til Dragone-
håll indelte Hemman i Sämtland måge wid Sings-
Rätten efter förra wanligheten sökas och erhållas, utan
at then som Hemmanet tillträder, behöfwer söka Lands-
höfdingens och Öfwerstens approbation, så wida Hem-
manet honom updrages af thes Föräldear eller Swär-
folck, eller ärfteligen honom tillfaller. Men i then hän-
delsen

Delsen en Dragon träder til Ubo, bdr then samma hos Ofwersten sig annåla, som har at prdfwa huruvida han kan wara Bende och Dragon tillika: bdrandes i ofrigit alla sådane Förändringar och ombyten af Hemmanens tiltrådande, gifwas Sandsshofdingen af Cronofogden genast tilliåna.

§. 42.

Thet nådiga tillstånd, som Kongl. Maj:t uti 47. §. af thes utfärdade nådige Resolution på Almogens Almånns underdånige beswär wid sidstl. 1741 års Riksdag förundt the Domsagors Inbyggare och CronoAlmoge i Skåne, som Andrarums Alunbruk åro underlagde, at på prof til nu innewarande Riksdag få hålla Gietter på theas Uboende Hemmans ågor, wil Kongl. Maj:t ån widare på prof hafwa förslångt til nästkommande Riksdag.

§. 43.

Unhåller Almogen underdånigst at then för them och Bruks Patronerne til 3ne Månader om året infrånkte Nederlags frihet på the ifrån Stockholm och andra orter til Bergslagens förnödenhet förskrefne och til Uppståderne ankomne Waror, måtte åter ställas på then fot, som then tilförene varit, samt at Bergslagerne och Almogen icke måge förpliktas erläggga Tull på flere ställen för en wara, så länge hon är i thes hand, som Tullen för henne en gång betalt.

Nu althenskund Almogen hwarken tilförene ågt then nu påstådde Nederlags friheten, icke heller afses kan, huru then samma stulle af Almogen behöf-

höfves eller kunna nyttias, emedan the allenast up-
köpa små Väster til theas eget behof, och utom
thes til följte af Kongl. Resolutionerne på Almogens
Utmåna Besvär af åren 1688 och 1739 niuta
then förmån, at ingen Tull betala för then Span-
mål, som the til egen förnödenhet i Städerne upköpa
och til sina hemviser bortföra, förutan thet at Bergs-
lags Almogen erlägger allenast 1686 års $\frac{1}{2}$ parts för-
höjning, och icke sielfwa Tullen: Ty lärer Bergs-
Almogen, enär the niuta en sli förmån til godo,
kunna sinna sig nogsammt tilfreds stälte, och the rest
uti någon Speciali casu skulle emot ofwannämde för-
ordningar något förfång them göras, kan sådant,
enär thet anmäles, på behörig ort rättas.

§. 44.

Så wida Stora Kopparbergs Bergslag ei skal
råka i obestånd, Kongl. Maj:t och Cronan samt he-
la then orten til en oersättelig mistning och skada,
hör then Kopparberget til Kålfournering anslagne
Almogen, ehuru ock en och annans Skattefogar
skulle tyckas ifrån Fahlun wara nog afstågne, icke
undandraga sig, at utom Skatte-låsen, äfwen til Fah-
lun föra sina Sällie-lål, kunnandes således Kongl.
Maj:t emot förr utfärdade Förordningar, icke wil-
fara ofwannämde Almoge i thes ansökning, at få af-
låta sine sälliekål til Jernbruket.

§. 45.

Kongl. Maj:t håller betänkeligit at samtheka til
Almogens i Helsingland gjorde underdånige ansök-
ning

ning om the så kallade Uddemantakens ställande i
legningshvarf til Karls anskaffande, lika med the
introtade Mannan, när hvarfwet them träffar, sin-
nandes bäst wara, at thet framgent för lifwer wid
then författning, som i anledning af 1694 och 1728
årens Mdnsterrullor thet i orten, samt 8. §. uti Lands-
höfdinge Instructionen härutinnan gjord är.

§. 46.

Them af Allmogen, hwilka äro i så törstigt
och utblottat tillstånd, at the icke i Mantals lång-
Derne äro upförde, wil Kongl. Maj:t i nåder haf-
wa frikallade från Lagmans, Rådshöfdings och
Tingsgåfningspenningarnes erläggande.

§. 47.

Öfwer the skedde ombyten med hästar och Kar-
lar wid the Cavallerie Regementen, som under nyss
förflutne ofred til Finland öfswit commenderade,
hafwa wederbörande Ruzthollare funnit sig förantät-
te at andraga besvär, jemte underdånig hemställan
til Kongl. Maj:ts ompröfwande, huru och på hwad
sätt Recruiteringarne wid öfswannämde Cavallerie-
Regementen nu måge ske, och om icke, så wäl the
Ruzthollare, hwilkas Karlar och hästar warit hem-
ma, som ock the, hwilka hafte them i Finland Com-
menderade, borde uti ersättandet wara lika delakti-
ge. Thetta jemte wederbörandes the öfswer infor-
drade underdånige utlåtande, har Kongl. Maj:t hos
sig i behörigt öfswerwägande kommit lätit. Och hwad
först öfswannämde ombyten beträffar; så finner wäl
Kongl.

Kongl. Maj:ts thet the icke funnat undgåås wid the
tilfällen, när hästen för en och Karlen för en annan
numer varit vacant eller blifwit casserad eller fla-
gen, emedan i annor händelse Regimenterne hade
blifwit belastade med häslöse Karlar och Karlösa
hästar; utan någon nytta mot fienden; Men som
som sådant på thet sättet hade bordt ske; at hästen
i Nullan blifwit stående wid sin: och Karlen wid
sin numer, på thet Rusthållarne måtte efter öfver-
stånden Campagne hafwa sådt rätt på sine hästar
och Karlar; Så wil Kongl. Maj:ts härmed hafwa
frängeligen anbefält Compagnie Befälhafwarne så-
dant nu ofördröjeligen at rätta, på thet hwar må-
komma til sit igen, och Recruiteringen således ske
för hvars och ens egen räkning, kumandes i an-
seende til thet, som så wäl härwid, som med Mon-
terings Bersedlorne sig tilldragit, wedertörande Offi-
cerare icke undgå redogörande och ansvar, såsom
för gibrömål af then beskaffenhet, hwardfwer them
ålegat hafwa insende och hålla noga annotation.

Swad sättet til Recruiteringen anbelangar, så
emedan the så wid Kongl. Maj:ts LifRegimente,
som Wästgöta- och Smålands CavallerieRegimen-
ter ingångne Föreningar tydeligen innehålla, at Rust-
hållarne åtagit sig et allmänt sammanskott, til en
Reserve Cassa, at årligen i fredeliga tider erläggas
och wid påkommande Orlog at användas til hä-
stars, Karlars och Monteringsars anskaffande när af-
gång sker, samt at befordra Regimenternes uprätt-
hållande

Hållande och conservation i ofredstider; Ty bbr
ock nu til thetta ändemåls ernående bristen ofördrö-
jeligen af alla gemensamt upfyllas; Dock på thet så-
dane sammanskötter samt ReserveCassorne måge blif-
wa tillräckelige, pröfwat Kongl. Maj:ts nödigt, thet wid
CavallerieRegementens Recrutering i gemen, Recru-
terings hjälpen hwad hästorne widkommer, sålunda
warder lämpad, at för them, som wid Embar-
querings Plagarne warit Munstergille, niutes full
betalning, men för them som wid then sids föruthåne
General Munstringen warit 15 år gamla, Rustholla-
ren med half betalning har at låta sig åtnöja.

§. 48.

Hwad thet af Allmogen öfwer flagade Knip-
hamrarnes företråde til Skattelöfen framför Åboer-
ne, beträffar, så emedan i. §. uti 1723 års Skatte-
köps Förordning, iemväl Kongl. Maj:ts nådige
Bref til thes Cammar- och BergsCollegier af then
16 Augusti 1731 angående præferencen wid Kro-
nohemmans köpande til Skatte, med tydeliga ord
stadga och förmå, thet enär sike Hemman til Skatte
begåras, som sinnas lända Bruken til styrko och nöd-
wändig betarwas, samt wara therifrån omistelige,
skal wid Skatteköpen then ordning i akt tagas, at
först the Ädlare samt Manufactur-wärken, under
hwilka senare Kniphamrar äfwen begripas, såsom
hwarigenom Stångjernet til allahanda Manufactur-
sorter nobiliteras, thernäst Jerngrufworne, och sids
Stångjernshamrarne, af en sådan förmån delaktige
giv-

göras; Förthenstul och enär wid dylika tillfällen aldeles
förfares efter Kongl. Förordningen af then 19 Septem-
ber 1723 och Kongl. Maj:ts Bref af then 13 Januarii
1707 samt 30 §. af 1734 års Resolution på Allmo-
gens allmänna underdåniga besvär, låra wäl Krono-Å-
boerne härutinnan ej finna sig i någor måtto förnår se;
Dock wil Kongl. Maj:t härmed än ytterligare hafwa an-
befalt thet och Riksens Cammar- och Bergs Collegier,
at noga tillse thet under namn af Hemmans omistelighet el-
ler nödwändighet wid slika wärk, misbruk ej må föreläs-
pa til Allmogens för fördelände i Skatteköp.

§. 49.

Som Allmogen i underdånighet beklagar sig iheröf-
wer, thet Kongl. Maj:ts nådiga Skrifwelse til Thet och
Riksens Cammar-Collegium af then 8. Augusti 1738,
angående Förmedlingar, och the steg, som tädanefter thet
wid tagas borde, skal äfwen blifwa uttydd och extende-
rad til the Förmedlingar, som förut likmätigt Förord-
ningarne stödde äro, hwaraf skal följa, at Skatteläggs-
ningar, som Uboerne i många år niutit til godo och ef-
ter gamla Methoden rätteligen äro gjorde, skulle efteråt
komma at cafferaras, äfwen som ock alla nya Skatteköp
hwillka efter Förmedlings räntan äro gjorde, af samma fun-
dament rubbas och ställas i osäkerhet; Ty wil Kongl.
Maj:t härmed i nåder hafwa förklarad, at the Skatt-
läggningar och förmedlingar, som redan gjorde äro efter för-
ra Förordningar, böra efter the samma afflutas och fastställas.

§. 50.

BohusLännska Allmogens andragne, underdånige Fla-
gan

gär iherdliwer, at then Wed the på theas ågor löstigen
fålla, och till förtrande i Städerne ärua afföra, skal
blifwa elomostast af Cronobetienterne krönt, och ågarne
förbindas, at afföra then samma til Marstrands och Elfs-
bors Jästningars samt Gjötheborgs och Bohus Garni-
zons förnndenheter, och thet emot et så ringa pris, at
Allmogen thewid gansta mycket skal lida, wil Kongl.
Majst härmed i nåder hafwa hånkurtit til Landsböfdingen
i orten, hwilken sålunda härrom har at föranstalta, thet
wid sådane tilfällen, så wed til nästberörde förnndenheter
kommer at upkåpas, Allmogen efter thet i ofwannämde
Städer gångbare pris, med en skidliq betalning må blif-
wa förnögd, och ej underkastas något til thes skada och
nachdel kådande twång.

§. 51.

Allt Ottenby och Borkholms Kongsgårdar på Öland
måtte til Bonde-Hemman blifwa utlagde, hwarom Allmo-
gen therå orten underdånigst anhåller, thetill håller Kongl.
Majst betänkeligit at samtverka. Dock som thet twång,
hwilket Allmogen på Öland är underkastad, af then Ar-
rendatorerne på ofwanbemålte Kongsgårdar efterlåtna
friheten at utskrifwa tjenstefolk, finnes wara orsaken til
förberörde ansöfning, warandes Kongl. Majst i underdånig-
nighet wid handen gifwit, thet en eller annan skal erbu-
dit sig Kongsgårdarne på Öland emot Arrende tilbördli-
gen at skida, bruka och håda, samt med tjenstefolket sig
stelswa förse, utan någon utskrifning eller Allmogens förtryck,
ty wil Kongl. Majst i nåder hafwa lemnat thetta mål til
thes och Rikens CammarCollegii skyndesamma afhielpande

de i så måtto, at eho, som ock är eller blifwer Arrendator, Almogen på Oland icke må beswåras med något tjenstefolks öfverlådande, utan böra Arrendatorerne äfwan som andra Inbyggare i Riket / selskwa bestyra om sit tjenstefolks stådiande och anskaffande och Olands Inbyggare så wäl som all annan Almoge i landet, wara frie för slika uteskrifningar, samt niuta sit egit lagstadde tjenstefolk til egit behof til godo.

S. 52.

Swad widkommer Crono-Almogens uti Upland och Stockholms Låner gjorde underdånige ansöknung at af Hospitals, Academix och Danwicks Hemman blifwa understödde wid Kongsgårdars och ångars afbärgande med mera; Så twil Kongl. Maj:ts the rödfwer sålunda i nåder hafwa resolverat, thet böra the Academia samt Danwicks och Hospitals Hemman, som kunna wisas wara med Frälsefrihet skänkte, ifrån et sådant dagswårks görande, wara frie; Men the öfrige Hemmanen, som ej genom selskwa Donations breswen kunna tydeligen wisas med Frälsefrihet wara donerade, jemwäl och alla Crono och Crono-Stattehemman böra giöra then öfrige Crono-Almogen hjelp och biträde; Och thet efter en til Almogens lisa iledd fördelning Häraderne emellan, enligt Kongl. Maj:ts Nådige Resolution på en del almoges i Upland andragne enskylte beswår, dat. then 16. December 17303 hwarom Kongl. Maj:ts och Rikens Cammar Collegium ältigger at öfdröjeligen föranstalta: börandes jämwäl sålunda the til Uluma Kongeladugård anslagne 640 Ske-600 d:ånge- och 300 Risse-Dagswårken emot then wanlige betal-

betalningen sedwmera emellan then hädanåt til Dagswärks præsterande skyldige förklarade almogen, efter utwäkning fördelas, hwilken fördelning til allas esterrättelse skall kungöras, så at hwar och en af them må weta huru många dagswärken han är skyldig at utgöra, hwilket äfwen wid alla Kongs och Stall-ångars bärgande bör i allt tagas och efterlefwas, så at alla niuta en rätt, och ej något misbruk härwid til almogens tunga, wid ansvar til gibrandes, må fördfwas.

§. 53.

Til förekommande theraf, at hädanefter misbruk ej må förelöpa med sådane kariatars förassliedande utur Krigstiensten, som oaktrat theras föregifne bräckligheter likwål sedwmera kunna finnas til tienstgibrande wara skickelige, wil Kongl. Maj:t härmed i nåder hafwa förordnat, at thet någon ifrån Krigstiensten förassliedad Ryttare, Dragon, Soldat eller Wägman stulle af en annan Note legas och af wederbörande för giltig förklaras, eller ock, utan at åter begifwa sig i Krigstienst, likwål prdfwas wara af then hälsa och krafter, at han til Krigstiensten är skickelig, then samma då owägerligen antingen bör gå tillbaka til sin förra Note, eller, thet imedlertid en annan i hans ställe redan wore anstafad, då Legan til samma Note åter betala.

§. 54.

Kongl. Maj:t finner ej skickligt wara, thet Helsingelands eller någon annan almoge i Riket må förpliktas, at låta besiktiga, stämpa eller förpassa theras Pärfts tilwårkningar wid Städernes Hallar, eller thet före wara underkastad något Fiscaliskt tital, utan bör almogen wid sin wanliga frihet härutinnan oförtränkt blifwa bibehållen.

§. 55.

I behiortande af Jämtlands och Härjedalens almogens igenom en långlig misshwärt uti råfåde utblåttade tilstånd, hwartil jemwål ortens ofruktbarhet för sig sielf ganska mycket bidragit, wil Kongl. Maj:t i nåder hafwa tillåtit, thet bemålte almoge til näst instundande Riksdag må tullfritt ifrån Norrige få införa Salt, Sill, och andra Fiskwaror, men å Spannmål ständigt niuta Tullfrihet enår then gäller öfwer 18 Daler Kop:mt tunnan. Så må ock samma almoge altid tullfritt och allenast emot $\frac{1}{2}$ pro Cents recognition, til Norrige få utföra theras tilarbetade och Manufacturerade Waror, bestående i träsnögder, Saltpannor, Stål och Smiden af thet thet tilwårkade Myrjernet: hwarwid dock Tullbewakningen åligger at hålla hand therofwer, at intet Stångjern under theanna frihet tillika utsmoges.

Walbo och Norrdals Häraders på Dalsland, samt Bullarens och Görbygdens Häraders i Bohus Lån gjorde underdånige ansöknung om en fri och oinfränkt Spannemåls samt Salthandel på Norrige har Kongl. Maj:t, sedan Wederbörande häröfwer blifwit hörde, hos sig i noga öfwerwägande komma låtit. Och althenstund ofwannämde ansöknung samt Städernes therå gifne förklaring icke så mycket synes röra bristen på waran, som icke mera och förnämligast priset: kunnandes thetta besvär på et beqwämligare sätt afhjelpas, än at Stapel- och Uppstäderne warda rubbade uti theras tillhörige rättigheter; Förthenstul och på thet almogen å ena sidan må ställas klagelös, och Städerna å andra sidan förpliktas at fullgöra theras skyldighet; låter Kongl. Maj:t thes nådige Befalning til thes och Rikens Commercie Collegium afgå, at igenom wederbörande Landshöfdingar enkannerligen hafwa et ganska smt och noga efterseende, thet these waror

waror hädsefter warda Landmannen uti the Swenske Städ-
derne, til billigt pris, tilhanda hälla, och til then ändan af affe-
nast likmäßigt Kongl. Maj:ts tilförene här om utfärbade nå-
dige Påbud, allwarligen tilhålla Stapelstäderne i Riket, at
hafwa tilräckeligt förråd på Salt, emot et skälligt köp, utan
ock, at sedan kostnaden, i anseende til wägen Stapel- och
Upstäderna emellan, är observerad, hwart Fierdedels är se-
dermera en Taxa för hwarje Upstad blifwer skild och inräk-
tad, på thet Saltet efter et proportionerat skälligt pris, Up- och
Stapelstäderne emellan, til Landmannens behof må tilräcke-
ligen kunna erhållas; men skulle dyrheten icke heller dyms-
delst stå at förebyggas; wil Kongl. Maj:it i nåder hafwa
tillåtit, at these Häradet med then öfrige Allmogen, må fritt
få handla Norrska Saltet ifrån Norrige eller hwarest thet
samma för bästa priset kan ernås, äfwen som the ock, hwad
Spannemålen beträffar, likaledes måge hafwa frihet, at
then giäller öfwer 6 Dal. Silf:mtunnan, then samma ifrån
Norrige införa.

S. 57.

Til then af Allmogen för Staden Ulicahamn sökte fria
och Vårdfarige Dre- och victuale handeln, har Kongl.
Maj:it funnit skälligt, at lemna thes nådige bifall och sam-
tycke; Men hwad then för bemälte Stad i underdanighet be-
gärte frihet på nåtande eller alamålswaror widkommer;
Så emedan en sådan handel, hwarå Staden Borås fram för
andra Städer i Riket, äger et särkilt Privilegium, är af
en hel annan beskaffenhet; ty kan Staden Ulicahamn samma
handels frihet, som Borås Stad enskilt tilhörande, icke med-
delas. Dock på thet Allmogen ej må lida brist uti affättningen
på thetas tilwärfade waror, som antingen Borås Borgare ej
hinna at upköpa, eller the med Säljaren, i anseende til priset,
icke kunna blifwa ense om; Så finner Kongl. Maj:it skälligt, at
en eller flere fria Marknader årligen på the ställen i Wästergöt-
land, Småland och Halland, hwarest måsta tilwärfningarneske,
måge anläggas, til hwilken ånda, hwad årstiden samt Plat-
serne, therå Marknaderna stola hållas, angår, Kongl. Maj:it
härmed

Härmed i nåder wil hafwa anbefalt theß och Riffens Com-
mercie Collegium at sedan wederbörande Städer och Allmogen
wid Tingen theröfwer hörde blifwit genom Landshöfdingen i
orten så tidigt innan thetta årets slut, här om föranskalta, at be-
rörde Marknader måtte ofelbart nästkommande år til Säl-
rens och köparens bekvämlighet och förmån kunna nyttias,
samt then således af bägge theße Städers. Borgerstap upköp-
te waran til Bergsorterne frit kunna afföras och försäljas.

§. 58.

Kongl. Maj:t wil i nåder hafwa samtyckt, thet the i Bryt-
hytte Bergslag boende Frälseägare måge få upbygga en
Stångjerns Hammare med en hård til 450 Skeppunds
Emide, med thet wilkor, at the nedläggas theras Frälsehyt-
ta, Ulnåshyttan kallad, och lemna theras egne thertil höran-
de Frälsegrufwor på Högborn til ofwannämde Bergslag, som
på sådant sätt endast kan blifwa hulpen i theß öfverklagade
stora Malmbrikt. Och låter Kongl. Maj:t thes nådige skrifwel-
se therom til theß och Riffens Bergs Collegium afgå.

§. 59.

Kongl. Maj:t finner skäligt at tillåta, thet må Allmogen
i närmaste Stapelstäder få utur Fartygen under liggedagarne
af Inhemste tilhandla sig nödig spannemål, och således teke wa-
ra förbunden at af Borgerstapet utur bodarne then samma upköpa.

§. 60.

Enligt Kongl. Resolutionen och Förklaringen på Allmogens
underdåniga almänna besvär af år 1683 och theß 27 §. wil
Kongl. Maj:t ej hafwa betagit Boråsboerne och the Wästgö-
tar som förut äga tillstånd at fara kring landet med sina slögder,
at afwen til Gotteland föra sit Litne och andra Waror, och them
emot Bondewaror, såsom Sticksöm, Walmar, Ull och Skin
samt annat Landemännens afwel, med Allmogen och fattigt
Inhyses folk, så förbyta, dock at the wid ankomsten i Tull-
Cammaren behörigen sig angifwa.

§. 61.

Anføres i underdånighet besvär theröfwer at när en del
Rusthållare, genom wårdslöshet eller bruk och nyttitande i en-
skylte

Skylte ärenden, så förskiemt eller uslitit något af Monderings-
 lörtene, at the blifwit callerade, skola the öfrige Ruffhållare, som
 varit åtsamme och icke på et slikt sätt giordt sina monderings-
 persedlar onyttige, blifwit pålagde at lika fult med the an-
 dra skaffa nya i stället. Som Kongl. Maj:t ej finner med
 billigheten enligt vara, at then åtsamme ofskyldigt må lida
 för then wårdslösas skul; Så är Kongl. Maj:ts ålswarlige
 wilja, at allenast the af Monderingslörtene, som äro odug-
 liga, måge calleras, och icke therföre en allmän Callation
 wid Regementet ske; Hwarjemte Kongl. Maj:t strängeligen
 wil hafwa anbefalt wederbörande Officerare, at icke allenast
 wid Mönstringar och Visiteringar noga i åkt taga, thet ej
 något brukbart warder callerat Ruffhållarne til onödig kost-
 nad och tunga, utan ock hafwa inseende therpå, at Monde-
 ringsPersedlarne, enligt Högstsal. Hans Kongl. Maj:ts
 Konung CARL then Åltes förordning, blifwa förseglade
 och ej utan i Cronans tjenst brukade.

§. 62.

Til förekommande af thet missförstånd, som emellan Offi-
 cerare och gemene i så måtto plågar sig yppa, at the senare klä-
 ga sig ske förnär, stundom med drögsål stundom ock med
 någon oriktighet wid Proviantsens och såldens utbekommande,
 wil Kongl. Maj:t inåder sålunda hafwa förordnat, thet hwar
 och en Ryttare, Dragon, knekt och Wåtsman har af Ruff-
 hållaren eller Noten at undsä en liten bok, uti hwilken af Offi-
 cerarne eller thet han wid smärre Commend ringar ej är tillstå-
 des, af underOfficeraren antecknas, hurumycket then gemene
 undsfått både i penningar och proviant, hwilken senare til quan-
 tum, sort och godhet upföres, börandes thetta åminstone en
 gång om månaden ske, så wida giörligit är, thet thet ej ofta-
 re kan låta sig giöra, samt ort och ställe hwarest hwarie ut-
 betalning och leswerering skedt, jemte datum i boken inskriswas.

Thet alle wederbörande hafwe sig til hörsam rättelse at
 ställa: Förblifwandes Kongl. Maj:ts samtelige Ålmoogen
 med Nåd och Gñnest altid wålbewågen. Datum ut supra.

FRIEDRICH.

(L. S.)

www.books2ebooks.eu